

Uusi menetelmä pakurin ymppäykseen

Viime aikoina on paljon puhuttanut pakuriymppien itävyys ja eritoten pakurikasvaimen kasvun nopeus. Asiaa on puntaroitu myös Pro Pakurin sivuilla erilaisten otantojen ja pohdintojen muodossa. Yhteistä eri artikkeleissa ja pohdinnoissa on se, että pakuriympit itävät hyvin, mutta kasvaimen ulostulossa ja sen kasvunopeudessa on eroja. Näiden erojen syitä on monia (mm. ympin sienikanta, ymppäysmenetelmä, puun elinvoimaisuus, ymppäyksen steriiliys, ymppäyksen suorittaminen tarkasti ohjeistuksen mukaan,...), mutta tulee muistaa että viljelyä tehdään luonnossa (eikä laboratorio -olosuhteissa), joten puukohtaisia vaihteluita tulee aina olemaan. Korostan kumminkin jo heti alkuun, että seurantatulokset eivät missään nimessä ole huonoja. Itävyys on ennustettuakin parempi ja nekin puut, jotka pullistelevat ja eivät ole vielä 5 vuoden kohdalla puhkaisseet kasvaimia läpi, tulevat sen kyllä pikapuolin tekemään. Puiden lopputuottoennuste ei ole muuttunut mihinkään. Pakurinviljely on erittäin kannattava tuotantomuoto metsänomistajille.

Kuva 1 Tahnaympit muistuttavat ulkonäöltään sentin mittaisia nakinpätkiä

Pakuriymppejä myyvillä yrityksillä on hyvä näkemys ymppien toimivuudesta, sillä he seuraavat sitä tarkasti sekä asiakasviljelmien osalta kuin omien testiviljelmiensä kautta. Ainakin suurimmilla alan yrityksillä liiketoiminnan pääpaino tulee olemaan valmistuvien pakurisatojen osto, jatkojalostus ja jälleenmyynti. Tämän vuoksi he pitävät elintärkeänä ymppien ja ymppäysmenetelmien toiminnan tehokkuuden maksimoinnin. Täydellistä tuotetta on harvoin kerralla keksitty, vaan niitä kehitetään matkan varrella. Näin myös pakuriymppien osalta tehdään. Uusia tehokkaampia sienikantoja löydetään ja ymppäysmenetelmää viilataan koko ajan entistäkin paremmaksi.

Tahnaymppi on Pakuriymppi 2.0

Suomen Pakuri Oy on tehnyt jo vuosia työtä nestemäisten ja tahnamaisten ymppäysmenetelmien kehittämisessä monille eri arvosienilajeille. Kuluneena vuonna on yhtiöltä tullut markkinoille tahnamainen pakuriymppi. Kyseessä on täysin uusi tapa ympätä pakuria. Puuymppi on korvattu tahnamaisella napilla, joka muistuttaa ulkonäöllisesti sentin mittaista nakinpätkää. Pakurisieni on kasvatettu tahnaan, joka sisältää myös kaikki sienien kasvamiseen tarvittavat ainesosat. Tahna

pystytään tekemään huomattavasti puuyymppiä vahvemmaksi, joka nopeuttaa ja parantaa pakurin itämistä ja tarttumista puuhun entisestään.

Tahnaympin ymppäystapakin eroaa olennaisesti perinteisestä ymppäystavasta.

Tahnaymppäyksessä koivun kuoreen tehdään ensin viilto alhaalta ylöspäin, muodostaen U:n muotoisen luukun, joka on yläreunasta kiinni. Hyvä apuväline on tässä terävä kuorintarauta.

Luukkuja tehdään sama määrä kuin perinteisiä ymppireikiäkin tehtäisiin, eli puun koosta riippuen 2-5 kpl.

Luukun kansi käännetään auki ja sen alle porataan esimerkiksi oksaporanterällä sentin syvyinen reikä. Tahnaympinappi laitetaan reikään ja luukku suljetaan nitojalla luukun alareunasta. Haavansuoja-ainetta ei tässä tarvita, sillä kuoriluukku suojaa puuta ulkopuolelta tulevilta muiden sienien itiöiltä.

Tahnaympin ymppäystapa on siis sangen yksinkertainen ja nopea. Tarvittavien oheisaineidenkin määrä vähenee entisestään. Tahnaympillä voi ympätä mahlakauden loppumisesta aina loppusyksyyn asti.

Mitä etuja tahnaympistä sitten on verrattuna perinteiseen puutappiymppiin?

- Kuten jo edellä mainittiinkin, tahna saadaan tehtyä koostumukseltaan vahvemmaksi kuin puutappi, jonka ansiosta pakurisieni tarttuu entistäkin nopeammin ja varmemmin koivuun.
- Tahnaymppi jää koivun pintakerrokseen, jolloin itse pakurisienikin lähtee itämään puun pinnassa eikä puun ytimessä. Tällöin pakurisienellä on lyhyempi ja vapaa matka kasvattamaan kasvainta puun pinnalle, eikä sen tarvitse raivata tietään läpi terveen puukerroksen. Tämä nopeuttaa pakurikasvaimen kasvamista puun pinnalle.
- Tahnaympissä ei tarvitse käyttää haavansuoja-aineita (puun omaan kuoreen tehty luukku hoitaa tämän tehtävän), joten pakurisienien edessä ei ole suoja-ainekerrosta läpäistäväksi kasvaimen kasvattamista varten.

Nämä vaikutukset yhteensä parantavat siis pakurikasvainten kasvamisen nopeutta ja eritoten sitä, että puiden välillä ei olisi niin paljon eroa siinä, pullisteleeko puu ensin vai kasvattaako se suoraan kasvainta puun pintaan. Perinteiseen menetelmään verrattuna en uskalla luvata pitkällä tähtäimellä enemmän satoa, mutta sen uskallan luvata, että pakurikasvainten ilmaantuminen on entistäkin nopeampaa ja laajempaa. Tämähän tarkoittaa, että viljelijä saa tuottoja entistäkin aikaisemmin ja etupainotteisemmin.

Tämäkään tuote ei varmastikaan ole vielä täydellinen, vaikkakin sitä on kehitetty jo 5 vuotta.

Tahnaymppiä on testattu laboratoriossa hyvin tuloksin ja ensimmäiset kenttätetitkin näyttävät, että kasvaimen muodostuminen alkaa selkeästi perinteistä yymppiä nopeammin. Varsinaista tilastollisesti merkittävää kokemukseräistä tietoa aletaan saada vasta 1-2 kasvukauden jälkeen, mutta ensitulosten perusteella olemme siis hyvin toiveikkaita.

Haluan vielä lopuksikin korostaa, että nykyiset markkinoilla olevat puutappiympit ovat hyviä ja tehokkaita tuotteita pakurin viljelyyn ja niilläkin metsänomistaja saa erittäin hyvän tuoton

metsälleen. Tämän ovat jo monet puolueettomatkin seurantatutkimukset osoittaneet. Ymppejä myyvät yritykset myös varmastikin mielellään esittelevät viljelyä pohtiville koetilojaan ja viljelyn toimivuutta.

Hyviä Pakurisatoja toivottaen

Janne Mankki
Suomen Pakuri Oy/Pro Pakuri Ry

Tuotettu hankkeessa ”Suomalaisten pakurikäpä- ja muiden erikoissienituotteiden taloudellisen potentiaalin edistäminen” - Maa- ja metsätalousministeriön tuella.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry